

EURÓPA TANÁCS

1. Mi ez?

Az Európa Tanács egy 46 tagállamból álló nemzetközi szervezet, amelynek célja az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság fenntartása Európában. Fő dokumentuma az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE), legismertebb szerve pedig az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB, Strasbourg).

2. Miért fontos a magyar civil társadalom számára?

Az Európa Tanács megbízható keretet biztosít az emberi jogokkal, a demokráciával és a jogállamisággal kapcsolatos érdekérvényesítéshez Európában. Jelentéseket és ajánlásokat adhat ki, amelyek felhívhatják a figyelmet a kormányzati fellépést igénylő konkrét problémákra, és hozzájárulhat a tagállamok szakpolitikáinak előmozdításához. A civil szervezetek könnyen felhasználhatják a keretrendszer által létrehozott sztenderdeket, és aktív szerepet vállalhatnak a tagországok jogsértő gyakorlatainak számonkérésében.

3. Mit tehetsz?

• Emberi Jogi Biztos

Az [Emberi Jogi Biztos](#) központi szerepet játszik az emberi jogok előmozdításában és védelmében a tagállamokban. Bár a biztos nem foglalkozik közvetlenül egyéni panaszokkal, a konkrét jogsértéseket érintő széleskörű intézkedéseket kezdeményezhet.

Tipp: Vegyél részt a biztos által szervezett nyilvános konzultációkon! Lépj kapcsolatba más civil szervezetekkel, a kollektív érdekérvényesítés erősíti a hatást!

• Ellenőrző és tanácsadó szervek

Az [ellenőrző és tanácsadó testületek](#) (ellenőrző testület: pl. az ET kínzás elleni bizottsága (CPT); tanácsadó testület: pl. Velencei Bizottság) értékeli és elősegítik az emberi jogi normák betartását a tagállamokban, és elősegítik az Emberi Jogok Európai Egyezményében [és számos további nemzetközi szerződésben](#) foglalt kötelezettségek teljesítését. Munkájuk kritikus felügyeletet biztosít, előmozdítja az elszámoltathatóságot, és segít a jogsértések kezelésében Európa-szerte.

Tipp: Keress rá a szakterületeden működő felügyeleti testület(ek)re, vegyél részt az országot érintő felülvizsgálati folyamatokban, és készíts beadványt az ügyedet érintő jelentésekhez, ajánlásokhoz!

Tipp: Készíts alternatív jelentéseket az ügyedben releváns szervek ellenőrzési ciklusai során! Építs ki rendszeres kapcsolatot a témádhoz szorosan kapcsolódó szervekkel! Vegyél részt az érintett ellenőrző testületek által szervezett konzultációkon és folyamatokban!

• Parlamenti Közgyűlés

A [Parlamenti Közgyűlés](#) platformként szolgál és lehetőséget biztosít a politikai döntéshozókkal való közvetlen kapcsolatfelvételre, a döntések alakítására, valamint a kormányok elszámoltathatóságára az emberi jogi kötelezettségeik tekintetében.

Tipp: Keress olyan képviselőket, akik tagjai a témádhoz kapcsolódó bizottságoknak és politikai csoportoknak! Írj rövid, bemutatkozó e-mailt és készíts az ügyedről 1-2 oldalas tájékoztatót, amelyben bemutatsz a problémát bizonyítékokkal alátámasztva, továbbá az érintettre vonatkozó kéréseket és ajánlásokat is megfogalmazol!

• Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)

Az emberi jogokkal foglalkozó [európai bírósági fórum](#), amely az Emberi Jogok Európai Egyezményének esetleges megsértésével kapcsolatos egyedi ügyeket bírál el.

Tipp: Térképezd fel a szakterületedet érintő joggyakorlatot, és keress a témában kulcsfontosságú ügyeket! Tipp: a ,leading' besorolású ügyek nagyobb jelentőséggel bírnak.

Tipp: Ha a képviselt ügyed során konkrét, az Egyezménybe ütköző jogsértésekkel foglalkozol, mérlegeld az EJEB-hez való fordulás lehetőségét! Ebben bátran kérj segítséget a témában jártas jogvédő szervezetektől vagy ügyvédektől!

• **Miniszterek Bizottsága (és az Ítéleteinek Végrehajtásával Foglalkozó Főosztály)**

Az Emberi Jogok Európai Bírósága által hozott ítéletek végrehajtását felügyelő testület. Az ítéletek végrehajtásának monitorozásában civil szervezetek is részt vehetnek, beadványokat készíthetnek.

Tipp: Keress a témádhoz kapcsolódó ügyeket a bíróság adatbázisában (lásd a linkek között), és vegyél részt a magyarországi ügyek végrehajtásának monitorozásában (útmutató a linkek között)!

Fontos: az Európa Tanács két hivatalos nyelve, az angol és a francia egyikén zajlik minden kommunikáció, a beadványoknak is ezek valamelyikén kell beérkezniük.

4. Előnyök

- **Kötőerő:** Az EJEB a tagországra nézve kötelező érvényű döntést hoz az egyedi ügyekben, az ezeken keresztül megnyilvánuló esetleges rendszerszintű jogsértések okainak feltárását és felszámolását is jelentősen elősegítve.
- **Felhasználható:** A kapcsolódó sztenderdek és dokumentumok jól használhatók egy adott ügy képviselte során.
- **Átjárhatóság:** Az EJEB-ben rögzített jogok az Uniós jogban is fellelhetők, az ítéletek, dokumentumok pedig az uniós érdekérvényesítés során is hasznosak.

5. Hátrányok

- **Korlátozott hatás:** A szervek megállapításai korlátozott kötőerővel bírnak a hazai szakpolitikákra nézve, az eredmények inkább közvetett hatással bírnak.
- **Időigényes:** Gyakran sok időbe telik, mire kézzelfogható hatás érhető el.
- **Erőforrás-igényes:** A kisebb szervezeteket megterhelheti.

6. Időzítés / határidők / lehetőségek

- A folyamatok nagy része bármikor megindítható, a testületekkel és képviselőkkel való kapcsolatfelvétel bármikor lehetséges.
- Az országlátogatásokról, felhívásokról tájékozódj a konkrét testületek honlapjáról!
- A Parlamenti Közgyűlés ügyrendje elérhető a testület honlapján.

7. Hasznos linkek

- [Ellenőrző és tanácsadó szervek gyűjtőoldala](#)
- Az [Emberi Jogi Biztos](#) és a [Parlamenti Közgyűlés oldala](#) (képviselek, bizottságok, naptár, stb.)
- [EJEB adatbázis](#) és [az ügyek végrehajtásával kapcsolatos dokumentumok adatbázisa](#)
- [Fontos tudnivalók](#) és [útmutató az ítéletek végrehajtásának nyomon követéséhez](#)
- [A Magyar Helsinki Bizottságnak a CPT-hez benyújtott dokumentumai](#), példaként
- [A Magyar Helsinki Bizottságnak a Miniszterek Bizottságához benyújtott dokumentumai](#), példaként